

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. :27.10.2021-337
Karar Tarihi ve No. :27.10.2021-8801
Dosya No. :73.04.46

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Şırnak İli, İdil İlçesi, Karalar Beldesi, Şamil Mahallesinde bulunan, tapulama harici alanda yer alan ve herhangi bir sit alanında kalmayan Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı'nın tescil talebine ve Manastır içerisinde yapılan kaçak kazılara ilişkin; kadastral hâlihazır haritanın istendiği Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 19.08.2021 tarih 1638132 sayılı ve 04.10.2021 tarih ve 1777157 sayılı yazıları, kurum görüşünün istendiği Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 20.08.2021 tarih 1642387 sayılı yazısı, kadastral haritanın iletildiği Şırnak Kadastro Müdürlüğü'nün 14.10.2021 tarih ve 2745988 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 09.09.2021 tarih ve 931229 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Şırnak İli, İdil İlçesi, Karalar Beldesi, Şamil Mahallesinde bulunan, tapulama harici alanda yer alan ve herhangi bir sit alanında kalmayan Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı; 2863 sayılı Kanunun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tesciline, yapı grubunun I.(Birinci) Grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi gereğince, Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı'nın korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesine,

-Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı ve Korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine,

-Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı'nda yapılan kaçak kazı; 2863 sayılı Kanunun 9. Maddesi doğrultusunda suç teşkil ettiğinden, yapan ve yaptırımlar hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına, söz konusu olay ile ilgili açılan bir soruşturma dosyası var ise bilgi ve belgelerin aynı dosyaya delil olarak sunulmasına,

-Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı'nda yapılan ve suç unsuru teşkil eden kaçak kazı çukurunun kapatılması çalışmalarının adli soruşturma tamamlandıktan sonra adli makamlardan alınacak izinlerle, ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde yetkili idarelerce yapılmasına, yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanacak bilgi ve belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,

-Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı ve çevresinde kaçak kazıların engellenmesine yönelik güvenlik tedbirlerinin ilgili birimlerce alınmasına,

-Mevcut haliyle tehlike arz ettiği tespit edilen Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırına yönelik gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili idarelerce ivedilikle alınması ve tehlike arz eden korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve onarılmasına yönelik Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 14.04.2010 tarih ve 2997 sayılı genel kararı doğrultusunda hareket edilmesine;

-Yapının kapsamlı onarımına temel oluşturacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ivedilikle hazırlanarak Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: ŞIRNAK	İLÇESİ: İDİL	MAHALLE/KÖY: Karalar Beldesi (Şamil Mahallesi)	KORUMA DERECESESİ
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO: ADA: PARSEL:		ANITSAL 1 2 3
ADI :Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı	YAPTIRAN:	YAPAN:	ÇEVRESEL 1 2 3
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	MİMARİ ÇAĞI:
			VAKFİYE:

GENEL TANIM: Mor Şemun (Der Bazizke) Manastırı; Midyat-İdil Karayolu üzerinde yer alan Karalar Beldesinin yaklaşık olarak 2-3 kilometre kuzeyinde, TKGM verilerine göre tapulama harici alanda yer almaktadır.

KORUNMUŞLUK DURUMU:ÇOK KÖTÜ	TAŞIYICI YAPI: ÇOK KÖTÜ	CEPHE DURUMU:ÇOK KÖTÜ	ORTU DURUMU: ÇOK KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU: ÇOK KÖTÜ	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU:-
-----------------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------------	--------------------------	------------------	------------------

GÖZLEMLER: Manastır mevcut haliyle tehlike arz etmektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: **BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:**

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: Kilise ve müştemilatlarından oluşan ve doğu-batı yönde dikdörtgen planlı olan manastır; kilise, konut, depo-samanlık amaçlı kullanılan mekanlar, sarnıç ve çeşitli yaşam alanlarından oluşan yapıların bir arada bulunduğu kompleks bir yapıdır. Oldukça geniş bir alana yayılan ve genel olarak kuzey-güney yönde eğimli bir alanda konumlanan manastır kompleksi; kotun yüksek olduğu kuzey bölümünde kilise, kilisenin güney, batı, güneydoğu ve kuzeybatı bitişiğinde yaşam mekânları ile bitişik konumda sıralanan diğer yapılar ve yapılar arasındaki avlu boşluğundan oluşmaktadır. Manastırdaki yapılar genel olarak tek katlıdır. Manastırın kuzeyinde bulunan kilise bölümüne, kilisenin güneyinde bulunan avlu boşluğundan ulaşılmaktadır. Kilisenin güney cephesinde bulunan avlu boşluğunda bulunan üzeri yuvarlak kemerli lento kapı ile Nartekse bölümüne geçilmektedir. Dar ve alçak tutulmuş olan narteks 2.00 x 14.00 m. ölçülerinde olup, beşik tonozla örtülüdür. Narteksin batı tarafı üst örtüsü ile birlikte büyük oranda yıkılmıştır. Narteks kuzey duvarında bulunan, biri üzeri yuvarlak kemerli iki lento kapı ile Naos bölümüne geçilmektedir. Kilise; iç mekânı 4.30x14 m ölçülerinde olup, parokial plan tipinde inşa edilmiştir. Kabayonu taş malzemeden inşa edilen kilisenin iç mekânında kısmen kesme taş kullanılmıştır. Kilisenin ana ibadet mekânı naos, doğu-batı yönde dikdörtgen planlıdır. Tek neften oluşan Naos'un üzeri aynı yönde uzanan oldukça yüksek tutulmuş bir beşik tonozla örtülüdür. Tamamına yakını çökmüş olan tonozun molozları kilise içerisine yer almaktadır. Tonoz üzengi seviyesinde kiriş yuvaları bulunmaktadır. Naosun kuzey ve güney duvarında karşılıklı ortada duvar yüzeyinden dışa çıkıntı yapan yuvarlak kemerli üçer adet niş bulunmaktadır. Güney duvarda yer alan nişler içerisinde oldukça küçük tutulmuş olan pencere açıklıkları yer almaktadır. Naosun doğusunda yaklaşık 2 metre derinliğe sahip yarım yuvarlak formu apsis yer almaktadır. Apsis girişi sivri kemerli olup, yüksekliği tonoz üzengi seviyesindedir. Apsisin kuzey ve güneyinde birer oda yer almaktadır. Oda girişleri Tonoz üst örtünün çökmesi sonucu kapanmıştır. Kilise süsleme açısından oldukça sade olup, herhangi bir süsleme ögesi, inşaa veya onarım kitabesi tespit edilmemiştir. Manastırdaki kilise ve diğer yapılarda Düzgün kesme, kaba yonu ve moloz kireç taşı kullanılmıştır. Yapılar süsleme yönünden sade tutulmuştur.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:
	KANALİZASYON:
	SU:
	ELEKTRİK:
ÖZGÜN KULLANIMI: Manastır	
BUGÜNKÜ KULLANIMI: Manastır (Metruk)	
ÖNERİLEN KULLANIMI: Manastır	
HAZIRLAYANLAR:	
Ahmet MIZRAK (Sanat tarihçi)	
Ahmet DEMİR (Arkeolog)	
09.09.2021	

KONTROL EDEN:

Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :	EKLER :
1-	RAPOR X
2-	FOTOĞRAF X
3-	HARİTA X
4-	KROKİ X
	KİTABE
	VAKFİYE

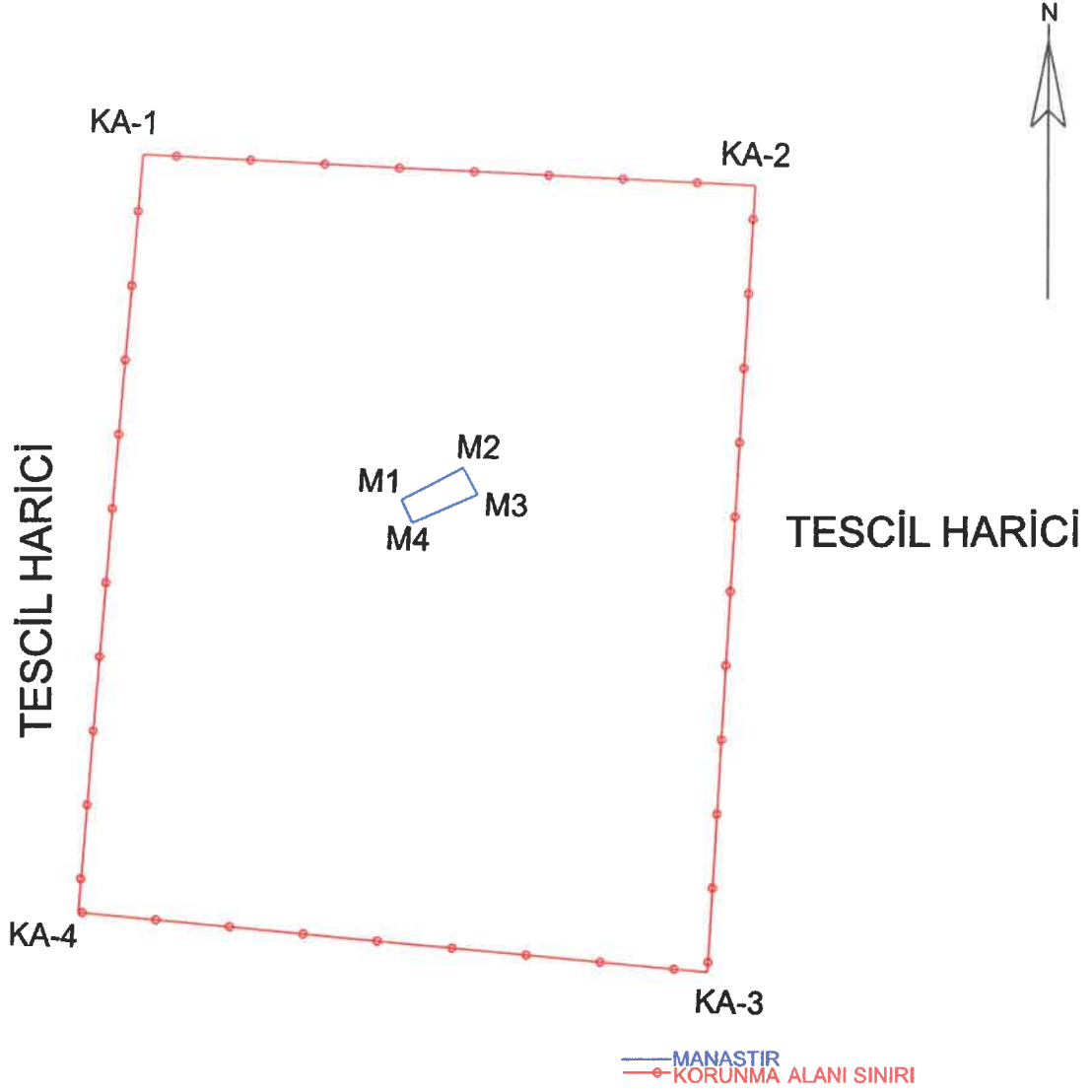
TESCİL :	
KARAR NO :	T.C.
KARAR TARİHİ :	27.10.2021 tarih ve 8801 Sayılı Karar Eki dir.

Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

İli
İlçesi
Mahallesi
Alan

ŞIRNAK
İDİL
KARALAR BEL.
MOR ŞEMUN(DERBAZIZKE) MANASTIRI VE KORUNMA ALANI

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
KA-1	469932.286	4131713.281
KA-2	470096.615	4131704.977
KA-3	470084.386	4131493.649
KA-4	469914.991	4131509.752
M1	470002.311	4131620.865
M2	470018.584	4131629.350
M3	470022.359	4131622.229
M4	470005.118	4131614.774

ED50-6-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
KA-1	735798.056	4133327.171
KA-2	735962.611	4133324.088
KA-3	735957.096	4133112.420
KA-4	735787.229	4133123.140
M1	735871.000	4133237.000
M2	735887.000	4133246.000
M3	735891.000	4133239.000
M4	735874.000	4133231.000

Diyarbakir Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
27.10.2021 tarih ve 8801
Sayılı Kararı Eki dir.

AHMET J.
BÖRNER

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi